

**Izjava izvajalca raziskave PIRLS o varovanju in anonimiziranju podatkov –
PIRLS 2026 VPRAŠALNIK ZA ŠOLO
(Predraziskava se izvaja leta 2025, glavni nabor podatkov pa bo potekal v letu 2026)**

Kontaktne podatke upravljavcev podatkov

Pedagoški inštitut
Gerbičeva 62
1000 Ljubljana
Tel. številka: 01 420 12 42

in

IEA
Keizersgracht 311
1016 EE Amsterdam
Nizozemska
Tel. številka: +31 20 625 3625
E-mail: secretariat@iea.nl

Za kateri namen se zbirajo in obdelujejo podatki?

Podatki, ki bodo zbrani med Mednarodno raziskavo bralne pismenosti (PIRLS 2026), bodo uporabljeni izključno v znanstvene namene. PIRLS je izobraževalno-raziskovalni projekt, ki ga na mednarodni ravni koordinira Mednarodna zveza za evalvacijo izobraževalnih dosežkov (IEA), v Sloveniji pa koordinira in izvaja Pedagoški inštitut.

Pri zbiranju in obdelavi podatkov spoštujemo nacionalno zakonodajo (Zakon o varstvu osebnih podatkov, Uradni list RS, št. 94/07 – UPB) in uredbo EU (Uredba EU 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov)).

Katere podatke potrebujemo?

Ravnatelji, ravnateljice in vodje podružničnih šol (če ravnatelj, ravnateljica ali vodja podružnične šole ni na voljo, drugo enako kvalificirano osebo) sodelujočih šol so vabljeni k izpolnitvi Vprašalnika za šolo PIRLS 2026, da bi zagotovili podatke o: značilnostih šol in šolskih virov, trajanju pouka, izkušnjah in izobrazbi ter mnenjih ravnateljev.

Sodelovanje v raziskavi PIRLS je prostovoljno. Ravnatelji in ravnateljice lahko po svoji volji preskočijo ali ne odgovorijo na določena vprašanja brez posledic za šolo. Privolitev v zbiranje in obdelavo podatkov je podana z izpolnitvijo in oddajo izpolnjenega vprašalnika. Privolitev v obdelavo osebnih podatkov se lahko kadar koli, brez navedbe razlogov, umakne ter zahteva, da se podatki izbrišejo iz podatkovne baze. V tem primeru se je potrebno obrniti na Pedagoški inštitut, kontaktna oseba je dr. Valerija Vendramin (e-mail: tajništvo@pei.si).

Kateri podatki se zbirajo?

Podatki iz Vprašalnika za šole, ki sodelujejo v raziskavi PIRLS, se zbirajo in hranijo v popolnoma anonimizirani obliki. Zbirajo in hranijo se v obliki številčk, ki predstavljajo izbire (na primer vprašanja z več možnimi odgovori) ali vrednosti (na primer številka za število učencev v ciljnem razredu). Ker gre za spletni vprašalnik, se beležijo tudi podatki o vpisu (prvi in zadnji čas

vpisa, kolikokrat je anketiranec dostopal do vprašalnika, oznaka trenutnega vprašanja in ali je bil vprašalnik oddan ali ne).

Teh informacij samih po sebi ni mogoče uporabiti za identifikacijo posameznih ravnateljev in ravnateljic. Pri izvedbi ankete se zabeleži le identifikacijska številka šole, ki enotno identificira vsako šolo. Razmerje med identifikacijsko številko šole in imenom je znano le koordinatorju šole, nacionalnemu koordinacijskemu centru (Pedagoškemu inštitutu), Kanadskemu statističnemu uradu (Ottava, Kanada), ki pripravi vzorec šol, ter IEA-ju, na začetku izvajanja raziskave. V nadaljnjih postopkih anonimizacije podatkov pa se tudi te identifikacijske številke šol prekoderajo oz. spremenijo. Na ta način ni več možna identifikacija šole. Potrebno je poudariti, da Pedagoški inštitut šolam ne more posredovati rezultatov za posamezno šolo (niti na podlagi prvotnih identifikacijskih kod pa tudi ne na podlagi spremenjenih identifikacijskih kod). Zbrani podatki se uporabljajo na ravni izobraževalnega sistema, tako je tudi zasnovana Mednarodna raziskava PIRLS.

Kje, kako in kako dolgo se hranijo podatki iz PIRLS?

Zbrani (anonimizirani) podatki se iz nacionalnih raziskovalnih centrov pošljejo prek varnega strežnika FTP v IEA v psevdonimni obliki, to pomeni: obdelani so tako, da osebnih podatkov določenemu posamezniku, na katerega se nanašajo osebni podatki, ni mogoče pripisati brez uporabe dodatnih informacij (vsi takšni dodatni podatki se hranijo ločeno in ob upoštevanju tehničnih in organizacijskih ukrepov z namenom zagotavljanja tega, da se osebni podatki ne bi pripisali določeni ali določljivi fizični osebi). Odkritje identitete šol ni mogoče v nobenem primeru, ne s strani IEA ne s strani izvajalca raziskave v Sloveniji (Pedagoškega inštituta) ali tretjih oseb.

Poleg tega so bili vsi uslužbenci IEA, ki dostopajo do podatkov za obdelavo, ustrezno seznanjeni s sprejemljivo obdelavo podatkov, prav tako so podpisali sporazum o zaupnosti.

Podatki so shranjeni na naslednji način:

Podatki o odzivih se shranijo za nedoločen čas, tako da ostanejo na voljo za analize. Ti odzivi so zbrani v podatkovni bazi, ki raziskovalcem omogoča primerjavo izobraževalnih sistemov po vsem svetu (glej javno dostopnost spodaj).

Zbrani podatki se hranijo na strežniku, ki ga zagotavlja Hetzner Online GmbH (Nemčija), gre za podjetje s certifikatom ISO-27001, obdelujejo pa se centralno v IEA Hamburg, v Nemčiji. Vsi podatki, ki so poslani za obdelavo, so poslani brez imen (so anonimizirani). Poslane so le identifikacijske številke šol, ki se, kot rečeno, tekom obdelave še dodatno spremenijo. Posledično je onemogočena rekonstrukcija identitete šole.

S kom in kako se delijo podatki PIRLS?

PIRLS vodi Mednarodni študijski center (ISC) s sedežem na Univerzi v Bostonu, ZDA, kjer poteka tudi večina analiz podatkov. Zbrani anonimizirani podatki so potrebni za analizo, vendar se v ISC pošljejo preko varnega FTP-strežnika v psevdonimni obliki. Zaposleni v ISC, ki dostopajo do anonimiziranih podatkov za analize, so kljub tehnični nemožnosti odkritja identitete anketirancev podpisali sporazum o zaupnosti. Prenos podatkov v ZDA kot tretjo državo je zaščiten z ustreznimi in primernimi ukrepi, kot sta poseben sporazum o obdelavi podatkov (ang. Data Processing Agreement) in evropska standardna pogodbeni klavzula (ang. European Standard Contractual Clauses).

Anonimizirane podatki po obdelavi prejme nazaj tudi Pedagoški inštitut, ponovno pa se to odvija preko varnega strežnika FTP.

Sorodni podatki

Poleg Vprašalnika za šolo, ki ga praviloma izpolnijo ravnatelji in ravnateljice, so tudi učitelji in učenci naprošeni za izpolnitev vprašalnika. Prav tako so starši/zakoniti zastopniki naprošeni, da izpolnijo Vprašalnik za starše.

Informacije, ki prihajajo iz teh virov, so povezane s podatki ravnateljev v končni mednarodni bazi podatkov (IDB) na podlagi šifer (ki so tekom procesa večkrat spremenjene), se pravi popolnoma anonimizirano.

Javna dostopnost

Končna mednarodna zbirka raziskave bo javnosti dostopna na naslednjih spletnih mestih:

<https://www.iea.nl/data> (Hamburg, Nemčija),

<https://timssandpirls.bc.edu/index.html> (Boston, ZDA).

Vsi podatki v bazi so psevdonimi in jih ni mogoče povezati s posamezniki.

Avtomatizirano sprejemanje odločitev in profiliranje

Neavtomatizirano sprejemanje odločitev, vključno s profiliranjem iz 22. člena GDPR, se ne izvaja.

Pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki

Posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, so upravičeni do pravic iz členov 15–20 GDPR.

Posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, imajo pravico vložiti pritožbo pri nadzornem organu.

Nadzorni organ oz. oseba:

dr. Valerija Vendramin (pooblaščenca oseba za varstvo osebnih podatkov)

Pedagoški Inštitut

Gerbičeva 62

1000 Ljubljana

E-mail: tajništvo@pei.si